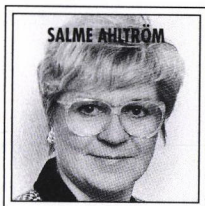

MARKKINOITA RIITTÄÄ

Tupakan käytön vuoksi arvioidaan maapallon väestöstä kuolevan vuosittain 3 miljoonaa ihmistä, alkoholin käytön vuoksi 750 000 ihmistä ja laittomien huumausaineiden käytön vuoksi 100 000–200 000 ihmistä. Luvut esitti heinäkuun alussa ICAA:n 40. kesäkokouksessa Amsterdamissa Alan Lopez, Maailman terveysjärjestön päihdeohjelmasta vastaava epidemiologi.

Teollisuusmaissa tupakointi on lähes yhtä yleistä naisten ja miesten keskuudessa. Kehitysmaissa erot saattavat olla vielä huikeat, esimerkiksi Intiassa miehistä tupakoi 45 ja naisista 8 prosenttia, Kiinassa vastaavat luvut ovat 68 ja 3 prosenttia. Alkoholin käyttö on tavallista sukupuolesta riippumatta Brittein-saarilla, Pohjoismaissa ja Keski-Euroopassa, mutta huomattavasti harvinaisempaa naisten kuin miesten keskuudessa, kun siirrytään Välimeren maihin, Aasiaan tai Etelä-Amerikkaan. Eli toisin kuin usein luulemme, raittiita naisia löytyy yllättävän paljon, kun liikumme Münchenin etelä- tai itäpuolella. Jopa niissä teollisuusmaissa, joissa naisten raittius nykyään on yhtä harvinaista kuin miestenkin, naisten osuus koko kulutetusta alkoholimäärästä ei ylitä yhtä neljäsosaa.

Eri päihteiden aiheuttamien kuolemien määrät ovat nykyään verrattavissa tartuntatautien aiheuttamien kuolemien määrään. Mitkään merkit eivät viittaa markkinoiden satureutumiseen. Tupakka- ja alkoholijuomateollisuus etsivät uusia markkinoita kuumei-

sesti, koska teollistuneissa länsimaissa tuotteiden imago on muuttunut. Nyt on trendikästä juoda mineraalivettä Pariisissa, kokeilla kokaiinia nuorisodiskossa Padovassa ja juoda yrttiteetä Berkeleyyssä. Ainoastaan panimoilla menee hyvin, kun kasvava väestönosa maapallon nuorisosta haluaa julkituoda itsenäisyytensä tai kapinansa hylkäämällä vanhempansa perinteiset juomavalikoimat ja juomalla kansainvälisten olutpanimoiden tuotteita.

Tutkijoina tiedämme edelleen riittämättömästi maailman päihteidenkäytön trendeihin vaikuttavista tekijöistä. Onko esimerkiksi Italian 20 viime vuoden aikana runsaat 20 prosenttia vähentynyt alkoholin kokonaiskulutus seurausta väestön ikääntymisestä ja elämäntapamuutoksista (kahden päivittäisen aterian sijasta yksi), vai onko muitakin tekijöitä, joita emme vielä ole keksineet.

Koska tiedämme, kuinka edullista laillisten päihteiden – tupakan ja alkoholin – tuottaminen on, voimme olla varmoja siitä, että teollisuus tulee sijoittamaan runsaasti rahaa voidakseen laajentaa markkinoitaan. Ja niitä riittää, kuten alussa totesin.

Jos haluamme, että päihdeongelmat eivät tulevaisuudessa lisäänty, tarvitsemme edelleen vertailevia tutkimuksia päihteiden kulutuksen trendeistä ja niihin vaikuttavista tekijöistä, tutkimuksia ennalta ehkäisevistä toimenpiteistä ja niiden vaikuttavuudesta eri kulttuureissa ja alakulttuureissa sekä erityi-

sesti uusien kuluttajaryhmien eli naisväestön keskuudessa.

Kansallisesti ja maailmanlaajuisesti on tärkeää, että nämä sijoitukset tehdään. Se tulee olemaan vaikeaa, koska vaivannäön palkkana

ei tule olemaan helposti mitattavia taloudellisia voittoja kuten alan teollisuudella. Vaakakupissa ovat terveydelliset ja sosiaaliset haitat ja inhimillinen kärsimys, joiden määrää on vaikea mitata.